

ՄԵԿԱԿՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆ

Հայաստանի գրողների միությունը համալրվեց եւս 29 անդամով

Առաջինը մի քանի քառույթներում ֆուտբոլի քառույթը:

Գ. Խ. - Ոչ ոք, նույնիսկ ես, ի վիճակի չեմ նորություն անել մեծ կարող եմ ուսուցանել իրավունքը:

- Հասցրե՛ք ֆուտբոլը լուրջ չին ընդունում:

Գ. Խ. - Դա նրանց խնդիրն է: «Լուրջ» եւ «լինք» բառերի նկատմամբ արտաբերմանը ունենալ սարքեր գնահատականներ: Ես անում եմ

Գ. Խ. - Դրանք նույնն են, մի բան:

Ն. Կ. - Մրցանակի անունն ու մրցանակի առարկան նույնացված են: «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակի յուրահասկությունն այն է, որ կենդանի մրցանակ է եւ ծանրակշիռ մյուս մրցանակներից արտերկրում է:

- Յուրահանգիստն Օսկար, Գոնկուր, Նոբելյան, Լենինյան ծանրակշիռ մրցանակների արժա

րել ինչ բան է Գրիգոր Խաչատրյանը: Կարող է դասկերպում ստեղծվել, քե խոսքը մարդու մասին է, բայց իրականում այն մի հավաքական անուն է: Լավագույն դեպքում եր, որ կան մարդու մեջ որոնք ստեղծագործական սկիզբ, մեծ անվանում են Գրիգոր Խաչատրյան: Այդ դասճառով հեշտությամբ կարող է վերածվել ասեմի մրցանակի: Հարցին «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակն է ֆեյ համար արժեք, քե Գրի-

Ի՞նչ է սվեյ անդամատուցը հերթին, սովորելի հանդիսանալիս դաճուճված խոսքի դժվար էր դարձել: Ի՞նչ կես այն նորերին, հարցված 5 անդամներ դժվարագույն դասախոսներ:

«Հայաստանի գրողների միությունը դասահավան կազմակերպություն չէ, այստեղ են խմորվել բոլոր ազգային լողելները», միության Կարգադրության համալրող 29 նորանդամներին անդամատուցում հանձնելուց առաջ ասաց ՀԳՄ նախագահ Ռազմիկ Դավոյանը: 5 սարի միությունը ընդունելությունը չէր արել, այսօր ՀԳՄ ունի մոտ 350 անդամ: 56 դիմումների ներկայացրած գործերը 7 ամիս մանրամասն փնտրել են միության մասնաճյուղերի կողմից: Հանձնաժողովի նախագահ Ջուրայր Խաչատրյանը ասաց, քե ընտրությունը խիստ է կատարվել ասեմի 10 սարի առաջ եղած ընդունելությունն անում չէր, երբ 45 հոգու հեշտահանգիստ ընդունելիս ըստ ցուցակի: «Չնայած դասահավան ընդունվողներն ու չընդունվողներն այս անգամ էլ եղան», խոստովանեց ոյր, Խաչատրյանը: Անուններ յիարկե չինչչցին «կենդանան»: 29 ընտրվածներից 3-ը Վանաձորից են, 1-ը Գյումրիից: «Ինչ կես ՀԳՄ տուր» հարցին ՀԳՄ ֆարտուր Դավիթ Մուրադյանը բարձրակենսից սկսեց «որոշակի քառույթական

դասախոսանակություն», մյուս ֆարտուրը Ջուրայր Խաչատրյանը քվարկեց նաեւ սոցիալական առումով որոշակի դասախոսանակությունը նորիկ լինելիս ճիշտ ատարություն, հանգստյան սան ուղեկիր: Բոլորին չեմ կարող քվարկել, բայց անդամատուց սասցած Գուրգեն Խանջյանը, Գարուն Արաջանյանը, Արսուհ Գուլարանյանը, Հովիկ Վարդումյանը, Կարա Քերայանը, Վարդան Ֆերեբեյանը, Նվարդ Վարդանյանը, Յուրա Խաչատրյանը, Ալբերտ Կոստանյանը, ընթերցողին արդեն ծանոթ անուններ են, որոնց կյանքում անդամատուցում էական ինչ-որ բան լրացնել-վստիելու մասին իմ հարցականը, համեմայնեցուց սկզբում, նույն անոտե՝ «չգիտեմ» դասախոսանով արձագանքվեց: «Երանից կտրված չլինելու» Գուրգեն Խանջյանի արտերկրային Վարդան Ֆերեբեյանը զարգացրեց «Ընկերներն առաջարկեցին, համաձայնեցի մի բան վստիելու մեջ միասին են լինելու: Դրական մթնոլորտ կարող եմ արդիստեղի, նորում անտարբեր ու զիտ կտրեմ»:

«Ես նա եմ, ում չէիք սպասում»

EX-VOTO-ում բացված ցուցահանդեսը կտեսի եւս չորս օր

«Ազգի» Եւրոպ օրվա համարում արդեն սեղեկագրել են բացված ցուցահանդեսի մասին: Առաջին արտիստն հեշտագիրը Գրիգոր Խաչատրյանը ներկայացրած է 1990 թվականից շարունակ «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակը (այն է՝ գրկի՛ր անուն բարձր ու վանդ Գրիգոր Խաչատրյանին) ու մրցանակակիւրների՝ Արթուր Կահնազարյանին (1990թ.), Արսակ Բաղդասարյանին (1993 թ.), Գերման Ավա-

գանին (1994 թ.), Արման Գրիգորյանին (1995 թ.), Տիգրան Պատկերիչյանին (1995 թ.): «Արտիստը վերադարձր Գրիգորի» 91-ին իրարացած մեծից է եւ իր բազմիմաստորան մեջ խիստ հարմար է ցուցահանդեսում ու դրանից հեշտ մտածույում ներկա Եւրոպ գաղմակներ: «Ազգի» Գրիգոր Խաչատրյանի հեշտ գրային մասնակցում են Արսակ Բաղդասարյանը, Գերման Ավազյանը, Արման Գրիգորյանը, նաեւ՝ արվեստան Եւրոպ Կարոյանը:

այն, ինչ ճիշտ են գտնում: Իսկ քե ուրիշները դրան լուրջ կան անլուրջ են նայում, նախ ոյիսի դարձել ինչ ասել է լուրջ կարծում եմ երկար վերածումների հարց է:

- Նազարեք Կարոյանը կարո՞ղ է միջամեջ իրեն արվեստան:

Ն. Կ. - Ըստ Լուրյան, արվեստի խնդիր աշխարհում գոյություն չունի, սողանկ է իրեն: Գոյություն ունի արվեստագետի խնդիր: Եվ ժամանակակից արվեստագետի իրավիճակի յուրահասկությամբ են դասախոսվողված նրա դիրքը միջավայրում, գործողությունները: Այսօր արվեստի թեման ոչ այլ ինչ է, քան արվեստագետի գոյության եւ նրա գործողությունների իմաստակորում եւ արդարացում: Գրիգոր Խաչատրյանը ժամանակակիցներից դիմագրկում է համարելով իր ժամանակակիցը, մյուս հայով փորձում է այդ դիմագրկվածների մեջ անձնավորություններ փնտրել եւ գտնել: «Գրիգոր Խաչատրյան» սահմանված մրցանակը անլին ծովից առանձնացնում է մարդկանց, որ արժեավոր են իրենց գործողություններով եւ ստեղծագործական վերաքերտմով դեղի կյանքը:

Արսակ Բաղդասարյանը, Արման Գրիգորյանը եւ Գերման Ավազյանը «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակը ստանալիս

գոր Խաչատրյանը, կղասասխաննեմ ծայրը: որ ասլիս է նա անտարասում կանչողին: «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակ սասանըրը հասարակության կողմից գնահատելու մի ձեւ է:

Ն. Կ. - Կասակի ոյաիր ոմանց համոզում է, քե արված գործը ոչ միայն թեմայով է թեթեւ, այլեւ բովանդակությամբ: Այստեղ քե մայի եւ բովանդակության արտերությունն առկա է: Իսկ գոյություն ունեցող քերտությունը նյութի եւ արվեստագետի միջեւ մի արտաժողություն է, որով հնարավոր է հասկանալ այսօրվա հեշտողեղի վիճակը, չկան բացարձակ արժեքներ ու համակարգեր, կան անձնական մոտեցումներ, կարելի է սեսնել եւ չեսնել, որեւ մեկը ինչ չի կարող մեղադրել դրա համար, բայց փաստ է, որ աղբիլ ես Եւրոպ քե բաց բողմելով:

նացածների անունները մի առանձին դաս են գրողներում:

Ն. Կ. - Գուցե քե Գրիգոր Խաչատրյանը կոտրում է այդ բացարձակացված արժեքների «իլիտերախիան» միաժամանակ դառնալով արժեքի փոնկցիան, մրցանակ Եւրոպիով կարեւորում է դրա գոյության անհրաժեշտությունը:

- Ի՞նչ սվեյ մրցանակը ինչ, Արսակ:

Ա. Ք. - Ոչ մի բան, որովհետեւ որեւէ բան չեմ վերցրել, իմ մեջ ամեն ինչ վարուց եղել է: Ինձ մրցանակ չի բաշխվել: Պարզապես եկավ մի դրահ, եւ այդ մրցանակակիրը ես դարձա ու երջանիկ եմ դրա համար: Իսկ կենսագիր լինելուց քացի (մրցանակ սասցել է որոնք Գրիգոր Խաչատրյանի լավագույն կենսագիր-Ան. Հ.) եւ Գրիգոր Խաչատրյանի իտեղար բողմելն եմ, ինձ իմ կնխաղաղը:

- Տարբերություն կա՞ քե ու դասնություն մեջ մնացած Օսկար, Նոբելյան, Լենինյան... մրցանակակիրների միջեւ:

Ա. Ք. - Անոյի: Մրցանակ ասածն ինձ համար որիք բան է: Յուրահանգիստն Գրիգորի արած համասությունը նույնիսկ, իմ կարծիքով, ճիշտ չէ:

- Գերման Ավազյանն ի՞նչ կասի: Հե՛տ է «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակ ասանդ:

Գ. Ա. - Ես մրցանակ չեմ սացել, ինձ սվել են: Գրիգոր Խաչատրյանը կողմից հեշտում է, քե մեակուրային կյանքում ինչ է կասարվում, նկատելիցը մրցանակ ես սասում:

- Մինչ ոյդ չնկատված էիր աղբու:

Գ. Ա. - Չեմ գտնում Գրիգոր Խաչատրյանի կողմից նկատված ես, քե չէ: Իսկ հասարակության կողմից նկատվելն ինձ այնքան էլ չի հուզում:

Ա. Գ. - Նայել ուզում եմ քացաս-

վեր, կան անձնական մոտեցումներ, կարելի է սեսնել եւ չեսնել, որեւ մեկը ինչ չի կարող մեղադրել դրա համար, բայց փաստ է, որ աղբիլ ես Եւրոպ քե բաց բողմելով:

- Համոզողանուր հեշտողեղեով լցված երեսնայան այտղիս կոչված նկարչական մթնոլորտի բարելավում կլինի՞ ցուցահանդեսից հետո:

Գ. Խ. - Նման կանխտուրում դեռ դժվար է անել, բայց անոյայման ոյիսի լինի:

Ա. Ք. - Չեմ ուզում, որ՝ մթնոլորտի այտղիս այնքան մեծանա, որ ուրիշ այտղիս նման մեջ ճեշտ:

Ա. Գ. - Ես մթնոլորտի բարելավման մեջ սեսնում եմ ամեն մեկի ակտիվ մասնակցություն, իսկ դրա կլինի, եթե յուրահանգիստը վստահ լինի, քե իր արածը կզանախի: Եվ «Գրիգոր Խաչատրյան» մրցանակը այդ գնահատմանն է միջավա:

Ն. Կ. - Նույն ցուցահանդեսում մեծ ու փոքր մթնոլորտներ կան: Պատերի կախված ծանրակշիռ մրցանակները ոչ այլ ինչ են, քան դասնություն (կերտված ցուցակագրված անհասնելով): Մեմ հարթախաղի են այդ դասնակությունը եւ փորձում ենք այն դառնալով իրեն փոքր հասկացողություն փոքր միջավայրի մեջ: Եթե կարող եմ փոքրիկ դասնություններ ստեղծել ասեմի «Գրիգոր Խաչատրյան» դասնությունը, ճեանակում է դասնություն արժեք մեջ մեջ դառնալով միաժամանակ այն սեղաղրում ենք անտարբերի միջավայրում: Եթե դասնությունն ու անտարբեր կարուրանմ միասինուել, կաղբեմ այսօրվա դրանով նաեւ դասնություն ունենալու հնարավորությամբ:

«Եթե ասեմ կանգ առ, Գրիգոր Խաչատրյան, դու գեղեցիկ ես, ես կմտնեմ, ես ամեն ինչ կանգ կտանի»: ԳՐԻԳՐ ԽԱՇԱՏՐԻԱՆ

Ա. ԱՍԿՏՏ ՀՈՒՍԵՓՅԱՆ

Պրեմիերա «Փոսի» բասրոնում

Երեկ «Փոսի» բասրոնը անասային հայտագրերի ոչ այնքան աշխույժ մթնոլորտը լցրեց ոյրեմիերայով. ներկայացրեց Վիլյամ Շեքսպիրի «Փոթորիկը»: Երեկ ամսում սեղծված այս ներկայացումը Հայաստանում առաջին անգամ է թեմադրվում: Ներկայացման թեմադրող ռեժիսորն է բասրոնի գլխավոր ռեժիսոր Սամսոն Սեփանյանը, թեմադրող նկարիչը՝ Ռուբեն Գրիգորյանը, կոմպոզիտորը՝ Սեփան Լուսինյանը, հնչյունային ձեւավորողը՝ Տիգրան Սիրապետյանը: «Փոսի» բասրոնը մասնակցելու է օրերու Սոսկվայում կայանալի Հայ մեակոյաթի օրերին, որեղ թեմամայնակի «Կիկոսի մահը» ներկայացման հեշտանդեսից հետո ղեկավար ռեժիսոր Սամսոն Սեփանյանը, Վ. Ա.

Երեսնային կամերային բասրոնում կգործի մշակութային կենտրոն

ԵՐԵՎԱՆ, 29 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՆԱՐՔ: Երեսնային կամերային բասրոնի Երեսնային կամերային կենտրոնը, կամ երկուրդ արվա գարնանը:

Չնայած Երեսնային կամերային բասրոնի հեշտանդեսի կամերային կամերային բասրոնը դասախոսվում է հոկտեմբերի 1-ին բացել նոր բասրոնային կենտրոնը: Այդ օրը կհեանավորվի Էդուարդ Ռաձիսյանի «Ներոն» ոյիսի ոյրեմիերայով:

Նույնիսկ թեմադրողը հյուրախաղերի կմեկնի Կիտրոս, որեղ կանցկացվեն հայկական մեակոյաթի օրեր, իսկ դեկտեմբերին նախասեակում են հյուրախաղեր ԱՄՆ-ում:

ՓՈՍՏՈՒ

Եվրոպական արտիստներում հայկական ֆիլմեր

14 հայկական ֆիլմ կցուցադրվի սեղծերեւոյեմերի անիմաթիոն Անգլերոնի կինոյի քանդարանում, Լոզանի «Սինեմատիկ» ում, եւս ան Դոմանի դասնակի ինստիտուտում, Ֆրանսիայի Լիոն, Պուատիե ֆաղաներում, Վիեննայում: Կերկայացվեն Սեբեյ Փարաջանովի «Նոան գույնը», Ֆրուզե Դովլաբյանի «Կարոս», Հարություն Խաչատրյանի «Կերտարձ ավեջայց երկիր», Սուրեն Բարսեղյանի «Արյուն», եւ այլ խաղարկային ֆիլմեր: Կցուցադրվեն նաեւ Ռուբեն Գերաջյանի «Աշխարհում», «Բարի հեշտ», Փարաջանովի «Հակոբ Հովնաթանյան», Հարություն Խաչատրյանի «Սոյիսակ ֆաղա» վա վերագրական ֆիլմերը, Ռոբերտ Սահա

Հայկական կինոյի հերոսը կյանքում չարագործի դեր խաղաց

Հայնի կինոդերասան Սանջայ Դաշը Բոմբեյ ֆաղաի Ինչական մեկուսարանից՝ գրավով ազատ կարձակվել, քեե նրան Եւրոպայում են մեղադրել 1993 ին ավելի քան 300 մարդու մահվանը հանգեցրած ահաբեկչական ֆայլերին մեղաակից լինելու մեջ:

Դերասան Դաշը 192 ուրիշ կասկածյալների հեշտ մեղադրվում է 13 ոյաթեցումների համար, որոնք երկու սարի առաջ հանգեցրել էին մարդկային զոհերի եւ ավերել սեղական բուրան, Բոմբեյի կենտրոնում վաստելով մի ֆա

նի երկամեթեր: Դաշին մեղադրում են այն բանում, որ նա օգնել է ահաբեկիչներին իր սանը բաղնեկով զեմ ու զինամթեր: Դաշը ժխտում է իր մեղքը, դեղեկում, քե այդ զինանոցը դառնել է ինձնադասախոսության մոդասակով:

Մինչդեռ կինոդերասանի աշխատողները վիթխարի վասներ են կրում, քան 13 մլն դոլար էին ներդրել այդ դերասանի մասնակցությամբ նկարահանված ֆիլմերում:

ԱՄՈՒՐՅԱՆՆԵՐԻ ՊՐԵՍ

ՖՈՒՏՅՈՒՆ

«Արարաշի» մրցակցի ճամբարում

Մոսկվայի «Դինամոն» սկսել է հեռախուզությունը

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂՎԱՍՏԻՅԱՆ, Ռուսաստանի առաջնություն

- «Լոկոմոտիվ» ՆՆ- 2-4
- «Մոլդապոլիս» Վլադ. 1-0
- «Լոկոմոտիվ» Մ-ԲԿՄԱ 1-1
- «Դինամո» Մ-«Ռուսսուլցա» 0-2
- «Կրիլյա Սովետով»-«Տոբոլ» 0-0
- «Ռուսլան»-«Մոլդապոլիս» 0-0
- «Դինամո Գագոլիկ»-«Ռոսո» 1-6

Վլադիկավկասի «Մոլդապոլիս» իր հաղթարձակ է շարունակում Ռուսաստանի առաջնությունում եւ միախորհրդով զգալի խզվածությունը հեռախուզողների հետ դասարանվում է: Իսկ զխաղող հեռախուզողը Մոսկվայի «Լոկոմոտիվ» է, որը նույնպես ծանրաբարձ է շարունակել: Մարզիստ Հովհաննիսյանի թիմը հունիսի 22-ից սկսած 6 խաղ է անցկացրել առաջնությունում եւ 6 հաղթանակ ստել, ընդ որում առավելագույն համեմատում նաեւ առաջատար «Մոլդապոլիս» եւ չեմպիոնի «Լոկոմոտիվ»-ի միջև: Այսօր սկսվում է հեռախուզողների խաղը: Վլադիկավկասի թիմին հասնելը գործնականում բաց դժվար կլինի: Գագոլիկի զխաղողը «Մոլդապոլիս» վստահորեն ընթանում է դեպի չեմպիոնական ֆուտբոլ:

բյանք եւ արարացիները հնարավորություն ունեն մոսկվայի ծանրաբարձ իրենց մրցակցի խաղին: Այսօր Մոսկվայի «Լոկոմոտիվ» իյուրընկալելու է «Տեխստիլի»:

Ռուսաստանի առաջնության վեց առաջատարները

1. «Մոլդապոլիս» Վլադ. 55
2. «Լոկոմոտիվ» Մ 46
3. «Տոբոլ» 44
4. «Մոլդապոլիս» Մ 41
5. ԲԿՄԱ 39
6. «Դինամո» Մ 37

Ռուսաստանը եվրոպական գավառներում ներկայացնում է 5 թիմ:

Դա վկայում է ռուսական ֆուտբոլի բարձր որակի մասին: Մոսկվայի «Մոլդապոլիս» հանդես է գալու Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում, «Դինամոն», ինչպես նաև, գավառակիների գավառի խաղարկությունում «Արարաշի» մրցակցին է, իսկ ՌԻԵՖԱ-ի գավառի խաղարկությունում հանդես կգան Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը»: Վլադիկավկասի «Մոլդապոլիս» եւ Վոլգոգրադի «Ռոսոնը»: Ընդ որում, վիճակահանությանը բոլորին էլ անհղ մրցակցներ են բաժին ընկել: «Լոկո-

մոտիվը» ուժեղ չափելու է Մյունխենի «Բավարիայի», «Մոլդապոլիս» Վլադիկասի «Լիվերպոլի», իսկ «Ռոսոնը» «Մանչեսթեր Յունայթեդի» հետ: Այս թիմերը Ռուսաստանի հեռուստատեսության մարզական մեկնարկի վաղիցի «Դեբյուտները» խոստով վիճակահանության արդյունքների մասին, ընդգծել, որ ամենահեռ մրցակցը «Արարաշի» է: Կարծում են, նման զննաստակներ մեր ֆուտբոլիստների ոգին է եւ արարացիների մոտ լրացուցիչ մարզական շարժումը դեռ է առաջնահավասար առաջնությունում համար:

Ռուսաստանի ֆուտբոլային լիգայի եւ Մոսկվայի «Դինամո» ակումբի նախագահ Նիկոլայ Տոլստիլը դաստիարակի դիմել է «Արարաշի» ակումբին, խնդրելով աջակցել, որովհետ թիմի մարզիչները հնարավորություն ունենան ակամստես լինել «Արարաշի» խաղերին: Հեռախուզությունը սկսվել է:

Մոսկվայի «Լոկոմոտիվը» «Բավարիայի» հետ առաջին հանդիպումն անցկացնելու է սեպտեմբերի 12-ին: ԲԿՄԱ-ի հետ խաղում էլ Հայաստանի հավաքականի անդամ Մարզիստ Հովհաննիսյանը վերելու է հանդես եկավ «Լոկոմոտիվ» կազմում:

Սեպտեմբերի 6-ին «Եվրոպա-96»-ի առաջնության նախնական փուլի երկրորդ խմբի մրցաշարի հերթական տուրում Հայաստանի հավաքականը արագան խաղում ուժեղ չափելու է Մակեդոնիայի հավաքականի հետ: Իսկ սեպտեմբերի 7-ին Ռուսաստանի առաջնության հերթական տուրում «Լոկոմոտիվը» դեռ է ընդունի Նովոտոսիյսկի «Չերնոմորեցին»: Հեռախուզող է, թե Մարզիստ Հովհաննիսյանի հարցում ինչ ղիտ կրոնեն «Լոկոմոտիվ» ղեկավարներ, որոնց թիմը վերելու է հանդես գալիս առաջնությունում:

Մարզիստ Մարզայանի հաջող մեկնարկը ԱՄՆ-ում

Ելու Յոբում մեկնարկել է թեմիսի «Մեծ սաղավարի» արվա 4-րդ խոհանարանի մրցաշարը ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունը: Թեմ կանանց եւ թեմ տղամարդկանց մրցաշարերում առաջինը են դուրս եկել աշխարհի բոլոր ուժեղագույնները: Ռուսաստանը դեռ է նեյ, որ տղամարդկանց առաջնությունում հանդես է գալիս նաեւ մեր հանրապետության ներկայացուցիչը՝ Մարզիստ Մարզայանը, որն առաջին փուլում առավելագույն հասնելով Մայի Զոյսի նկատմամբ (ԱՄՆ): Մասնագետների վկայությամբ, Յոյսը ուժեղ թեմիսիս է: Մարզիստ նրան հարթեց 5 խաղափուլերում: Եւնեն, որ Մարզիստ Մարզայանը վաղուց գնվում է ԱՄՆ-ում, սակայն հանդես է գալիս Ֆայաստանի դուրսերից: Նա վերջին ժամանակները մարզական առումով զգալի առաջընթաց է աղրել:

հայրենակից Բայան Շոնոնի հետ: Աշխարհի երկրորդ թեմիսիս Փիթ Սամսոնը մրցեց քաղաքացի Չեմանդո Մեյլիցի հետ: Առաջին փուլում դարձրեց իրեն Ռուսաստանի ներկայացուցիչ Անդրեյ Օլիտովսկին:

Կանանց մրցաշարում մեծ հետաքրքրություն է առաջացնում աշխարհի նախկին լավագույն թեմիսիսուհի Մոնիկա Սելեյի մասնակցությունը, որը 1993 թ. աղրիլից մրցաշարեղ դուրս չէր եկել եւ վերջերս է սկսել իր ելույթները: Ինչպես հայտնի է, այն ժամանակ Գերմանիայում տեղի ունեցած մրցաշարի ժամանակ Մոնիկա Սելեյին դանակահարեց Հեմի Գրաֆի մոլեռանդ երկրագույններից մեկը: ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում հանդես է գալիս նաեւ Հեմի Գրաֆը, որը հայտնաբերված է որդես առաջին թեմիսիսուհի: Սելեյը երկրորդ է: Առաջին աղրելը Մոնիկան հարթահարեց առանց ղեկարկության: Նա հեռուստամր հարթեց ռուսիացի Ռաբանդրա Տոլոմիշին: Մասնագետների կարծիքով, Սելեյը լավ խաղ ցուցադրեց եւ կարող էր լայնաբեր առաջին մրցանակի համար: Առաջին աղրելը հաջողությամբ հարթահարել են նաեւ Գարիելա Մարասինի (Արգենտինա), Արանա Սանչեսը (Իտալիա): Երկ մրցաշարեղ դուրս եկան նաեւ Հեմի Գրաֆն ու Կանիսա Մարտինեսը: Թեմիսի սիրահարները 2 արար շարունակ մեծ ուժեղությամբ կիսեցին ԱՄՆ-ի բաց առաջնությանը:

ՇՈՒՍՍ

Առաջնությունը հաիտեց հասարակածը

7-րդ տուրով սկսվեց բախմասի կանանց Հայաստանի առաջնության 2-րդ կետը: Մրցաշարում 3-րդ անգույնը հաղթանակը ստրավ միջազգային վարդես Լյուդմիլա Ալեյանյանը, որն այս անգամ առավելագույն հասնելով Մարին Ավեսիսյանի նկատմամբ: Իր հերթին 13-ամյա Լիլիթ Ալեյանյանը, որը մինչեւ 7-րդ տուրը միանձնյա զխաղողում էր մրցաշարային աղրուակը, ոչ-ոքի խաղաց Թամարա Փրոմյանի հետ: 7 տուրից հետո 5.5-ական միավորով առաջին

երկու տղերը բաժանում են Լյուդմիլա Ալեյանյանն ու Լիլիթ Ալեյանյանը, որոնք բաժանակում են հանդես գալ առանց դարձրության: 5-ական միավոր են վասակել Ֆեդեի վարդես Արուսյակ Գրիգորյանը եւ վարդես Գոհար Հրոյսյանը: 4.5-ական միավոր ունեն Ալիսնա Եսաբելյանը եւ Նաիրա Մուսիսյանը: Մրցաշարը հաջող սկսած 14-ամյա Նելի Ալիսյանը 7-րդ տուրում առաջին դարձրությունը կրեց եւ այժմ 4 միավորով 7-րդ տեղում է: ՍԵՄՐ

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

Բրազիլական ֆուտբոլի ճգնաժամը

Վարդես, Ֆրանսիա երբ աշխարհի վերջին առաջնության լավագույն ֆուտբոլիստ Ռոմարիոն Իսթաբիլից ծուռ վերադարձավ, Ռիո դե ժանեյրոյի «Ֆլամենգոյի» կազմում նրա մասնակցությամբ նույն ֆուտբոլի մյուս հանրահայտ թիմի՝ «Զյուլթինենսի» դեմ «Մարականա» հսկա մարզադասում տեղի ունեցած հանդիպումը դիտելու համար մարզադաս էին եկել 100 հազար ֆուտբոլասերներ: Այդ այն դեպքում, որ խաղն ուղեկցվում էր տեղաշարափ անձրեով: Ֆուտբոլասերներն ուզում էին տեսնել իրենց ազգային հերոսին: Բայց սա չէր կարող փոխել այն կարծիքը, որ քաղաքական ֆուտբոլը վաղուց հիվանդ է: «Մարականա» մարզադասը, որն ունի 220 հազար նստատեղ, դասնական Բրազիլիա-Ռուրուվայ (1950 թ.) խաղից ի վեր լեվիլեցում չի եղել: Բրազիլիան ֆուտբոլի մասնակցության մեծ ճգնաժամ է աղրում, որն անդրադառնում է նաեւ տղրի, մասնավորապես ֆուտբոլի վրա: Օր-օրի մարզադասերը դասարկվում են: Այդ այն դեպքում, որ ֆուտբոլը քաղաքացիների ազգային սեր է: Օրինակ, Ռիո դե ժանեյրոյի երկու ուրիշ «մեծ թիմերի»՝ «Ռոսաֆոգոյի» եւ «Վասկո դա Գամայի» միջեւ հանդիպումը մարզադաս էր եկել ընդամենը 28 հազար հանդիսական: Բրազիլիայի առաջնության այլ հանդիպումներին 5000 կամ 6000 մարզասերներից ավելի չեն հանձնում: Ըստ մասնագետների, միայն տեսնական անկումը չէ ֆուտբոլի նկատմամբ անարթության դասձարը: Բրազիլական հեռուստատեսությամբ գրեթե ամեն օր բազմաթիվ խաղեր են ցուցադրվում: Երկրում զուգահեռաբար անցկացվում են մի բարձր առաջնություններ, գավառի խաղարկություններ, նահանգների առաջնություններ եւ այլն: Անցյալ մրցաշարում «Ֆլամենգոյի» մեկ խաղին մի քիչը ներկր էր 1698 մարզասեր, «Ռոսաֆոգոյի»՝ 9641, «Վասկո դա Գամայի»՝ 8573, «Զյուլթինենսի»՝ 7755:

Սա Պաուլոյի կառավարությունը օրինակ կազմակերպում է իր նահանգի առաջնությունը, որին մասնակցում են 32 թիմեր եւ որոնց մեջ «ամենամեծերն» են «Կորինթիանսը» եւ «Պալմեյրասը»: Իսկ Ռիո դե ժանեյրոն ունի իր սեփական առաջնությունը, որին մասնակցում են 24 թիմեր: Այս եր-

կու առաջնություններում կան ֆուտբոլային միայն մի անհի «սխաններ»: Մնացածի որակը բաց ցած է: Այնուպե որ խաղերը բաց են, իսկ մրցակիցների մակարդակների տարբերությունը չի նդասում խաղերի հետաքրքրությունը, մարզադասերից հեռացնելով մարզասերներին: Վերջերս քաղաքական ֆուտբոլ մուտ գործեց նաեւ խուլիգանությունը, որը բացեղ կարծում էին, թե միայն անգլիական ֆուտբոլային ցավ է: Մարզադասում եղան մարդատարանության մի անհի դեպքեր: Զնայած դրան, Բրազիլիան մնում է ֆուտբոլային մեծ դարձրող, որը խաղացողներ է մասնակցարում ֆուտբոլային առաջատար երկրներին:

Քաղաքացիական ՄԱՐԻՆ ԲԱՂՎԱՍՏԻՅԱՆ

Այսօր մեկնարկում է գավառի խաղարկությունը

Այսօր սկսվում է Հայաստանի 1996 թ. ֆուտբոլի «Անկախություն» գավառի խաղարկությունը: Նախատեսված է, որ առաջինը դեռ է դուրս գալիս 24 թիմեր, սակայն վերջին դասին դարձր դարձավ, որ Գյումրիի «Կոմարի»-ն: Այդ իսկ դասձարով, 116-րդ եզրավակիչի «Յեմեն»-«Լոնի» եւ «Ազնավուր»-«Կոմարի» հանդիպումները չեն կայանա, որոնք նախատեսված էին համադասարանաբար օգոստոսի 31-ին եւ սեղեմներին 1-ին: «Յեմեն»-ն ու «Ազնավուրը» առանց խաղի 1/8-րդ եզրավակիչի ուղեղի ձեռք բերեցին եւ այդ փուլում մրցելու են իրար հետ: Այսօր 116-րդ եզրավակիչում «Կոմարի» սեփական հարկի սակ ուժերը կպահի Էջմիածնի «ԲԱԱ Արայի» թիմի հետ: Վաղը հանդիպելու են «Արագածն» ու ԲԿՄԱ-ն, «Փյունիկն» ու «Արմավիրը», ՀԱՄ-ն ու Երեւանի «Դինամոն»: «Փյունիկի» համաձայնությամբ երկու խաղերն էլ տեղի կունենան Արմավիրում: Վաղը հարթությունները կդարձնեն Երեւանի «Կանն» ու Արագածի «Կվինը»: Կասկածի սակ է «Չանգեզուր»-«Եղվարդ» հանդիպումը: Ինչպես տեղեկացրին ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայից, եղվարդյանները բանավոր տեղեկացրել են, որ ի վիճակի չեն մասնակցել գավառի խաղարկությանը: Երեւանի «Արարաշի» ուղես գավառի նախորդ խաղարկության հաղրող, իսկ «Շիրակը» հանրապետության չեմպիոն, իրավունք են ստացել մրցաշարի մեկնարկել 1/8-րդ եզրավակի-

չից: Վիճակահանությամբ նման դասի են արժանացել նաեւ «Լեռնագործը», «Լարարաղը», «Նախիթը», «Արարիլը», «Ասոլը» եւ «Երե-

անը»: 1996 թ. գավառի խաղարկության առաջին երկու փուլերի հանդիպումները տեղի կունենան այս սարի, իսկ մնացածը հաջորդ սարի:

Հայաստանի 1996 թ. «Անկախություն» գավառի խաղարկության գանգը.

